

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eginhartvs De Vita Caroli Magni, Animadversionibvs Illvstratvs

Bessel, Friedrich
Reinhard, Johann Friedrich

Helmeftadii, 1667

Caput XXIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10996

retrò principes uterentur, testibus Adone Viennensi Chron. *atat. 6. p. 136.* & Philippo Bergomeni *supplementi Chronicorum lib. 119. p. 162.* Unde gemmatis quoque calceamentis in solennitatibus usum esse Carolum refert noster, quæ in aulâ Constantinopolitanâ tunc temporis maximè frequentabantur *ῥαγγυλα* nomine teste Curopalatâ *pag. 57.*

Ex pellibus lutrinis thorace confecto) Scriptus liber, quo usus est Reuberius pellibus lutrinis vel murinis legit. At in Florentino optimæ notæ codice utrumque epitheton omissum est. Malim tamen scripturam Reuberiani codicis sequi. Nam veteres Germani, præsertim potentiores, ex pellibus Sylvestrium murium, quos *Mardos, Zibellinos, Sibericos feles*, hodiè appellamus, vestimenta gestabant: cæteri *vervecinis* contenti erant. Quamquam *pellicium herbicinum* etiam Carolum habuisse, scribat Sangallensis *lib. 2. p. 422.* Et inde est quod *pellitos* eos *κατ' ἐξοχὴν* nuncupavit Rutilius Numatianus *Itinerar. l. 2. v. 46.* exponente Iosepho Castalione. Pellicæ autem istæ vestes *rhenonès* dictæ sunt: quas cum non intelligeret *Hottomannus*, lectionem optimam audacter loco movit in *Cæsare lib. VI. de Bello Gallico pag. 34.* Id quod longè feliciter explicat *Vossius Lex Etymolog. pag. 434.* Nisi malis à *Rhenonibus*, seu *cervis jugalibus*, ut vocat Saxo Grammaticus *lib. III. Hist. Dan.* hoc vestimenti genus nomen traxisse. Scythas, unde Germanos originem trahere plerique hodiè autumant, *pellibus felinis ac murinis usos*, scribit Justin *lib. II. 2. 9.* Sic enim illum locum, ex antiquis libris lego. Et ridiculi sunt, qui pelles *ferinas & murinas* hîc substituant contra omnem antiquitatis consensum. *Murina* enim pelles non Hunis tantum teste *Ammiano Marcellino lib. xxxi. cap. 3.* & *Jornande lib. de Rebus Geticis cap. v.* sed omnibus adèò populis in pretio habitæ, ita quidem, ut Romani quoque Principes pellibus pretiosis muris Pontici prodierint in publicum, teste *Acrone ad Horat. lib. 1. Satyr. v.* Plura in hanc rem *Hieronymus Magius Miscellan. lib. III. cap. 7. pag. 1376. tom. II. Theauri Critici.*

CAPUT XXIV.

IN potu & cibo temperans, sed in potu temperantior: 1. quippe qui ebrietatem in qualicumq; homine, nedum in se ac suis, plurimum abominabatur. † Cibo enim non 2. adèò abstinere poterat, ut sæpè quereretur noxiâ esse suo corpori jejunia. † Convivabatur rarissimè, & hoc 3. præcipuis tantum * solennitatibus, tunc tamen cum magno hominum numero. † Cœna quotidiana quaternis tantum fer-

* MS.
festivitatibus.

- tum ferculis præbebatur, præter assam, quam venatores verubus * adferre solebant, quæ ille lubentiùs quàm ullo alio cibo vescebatur. Inter cœnandum aut aliquod acro-
5. ma, aut lectorem audiebat. † Legebantur ei historiæ, & antiquorum * regum gesta. † Delectabatur & libris S. Augustini, præcipue iis, * quos de Civitate Dei inscripsit.
7. † Vini & omnis potus adeò parcus in bibendo erat, ut * sub cœnam rarò plus quàm ter biberet. † Æstate post cibum meridianum pomorum aliquid sumens, aut semel bibens, depositis vestibibus ac calciamentis, velut noctu solitus erat, duabus aut tribus horis quiescebat. † Noctibus sic dormiebat, ut somnum quater aut quinquies, non solum expergiscendo, sed etiam defurgendo interrumperet.
10. † Cum calciaretur & amicaretur, non tantum amicos admittebat, verum etiam si Comes palatii * litem aliquam esse diceret, quæ sine ejus jussu definiri non posset, statim litigantes introduci jussit, & velut pro tribunali sederet, lite cognita, sententiam dixit. † Nec hoc tantum eo tempore, sed etiam quicquid eâ die cujuslibet officii agendum, aut cuiquam ministrorum injungendum erat, expediebat.

*MS. ferre F. inferre ut alii habent.

* MS. rei gesta L. res gesta.

* MS. qui de Civ. D. prætitulati sunt.

* MS. super cœna.

* MS. Litem aliquam.

ANIMADVERSIONES AD CAP. XXIV.

Quippe qui ebrietatem in qualicumque homine, nedum in se ac suis, plurimum abominabatur.) In trivis nota est bibacitas Germanorum, tot exterarum gentium conviciis nobis objecta, quam vel Maximus Germanorum Princeps suo exemplo diluere posset. Nam clarè Albertus Crantzius lib. 11. Saxonie cap. 8. lege vetuisse ait Carolum, nè quis alium ad bibendum provocaret, ebriumque in exercitu suo aquam in posterum potare compulisset. Laudabile hoc Primi Germanorum Imperatoris exemplum secutus Carolus V. Anno 1530. itemque Rudolphus II. 1577. severissimis constitutionibus sanxere, ut gravissimè mulctarentur, aut etiam inedia domarentur bibones luxuriosi.

Cœna quotidiana quaternis ferculis tantum præbebatur.] Sancta verò illorum temporum continentia, præ luxuriâ nostrorum. Nam quod polyphagum

M

phagum